

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 05.08.2016

Høringssvar – Styrking av tolletatens kontroll med vareførsel over grensen

Regnskap Norge er interesseorganisasjon for 7300 autoriserte regnskapsførere som fører regnskapet for 280 000 næringsdrivende.

Saken er forelagt Regnskap Norges fagutvalg.

Regnskap Norge har ikke kommentarer til mengde- og verdigrensene for forenklet forelegg, men vi vil i det følgende påpeke enkelte områder hvor vi er uenige i forslaget bestemmelser om kontroll og sanksjonering.

Kontrollopplysninger fra tredjeparter

Regnskap Norge støtter ikke forslaget om at Tolletaten skal kunne kreve opplysninger fra tredjepart når det ikke foreligger konkret kunnskap om en bestemt transaksjon eller et bestemt kontrollobjekt – særlig ikke under trussel om økonomisk sanksjon i form av tvangsmulkt.

Den anvendte terminologien, "målrettede kontroller", er etter Regnskap Norges syn en lite treffende betegnelse – slik kontrollvirksomhet som skisseres i forslaget kjennetegnes vel nettopp av det faktum at man ikke har et definert mål, men derimot "fisker" etter mål. I slike tilfeller er det etter Regnskap Norges syn urimelig å innføre en blankofullmakt for embetsverket til å pålegge uskyldige tredjeparter kontrollbyrder som potensielt kan være svært betydelige, under trussel om økonomisk sanksjon i form av tvangsmulkt. Regnskap Norge mener forslaget går altfor langt på dette punkt. Forslaget medfører at uskyldige tredjeparter påføres byrder og kostnader – dette står i motstrid til regjeringens uttalte arbeid med å forenkle og lette de administrative byrdene på næringslivet.

Tvangsmulkt

Regnskap Norge støtter ikke den foreslåtte størrelsen på beløpsgrensene, på hhv kr 51 250,- for opplysninger og kr 1 000 000,- for bokføringspålegg. Etter vårt syn er grensene for høye i en slik grad at de kan være virksomhetskritiske fordi subjektets økonomi ikke foreslås som et moment ved illeggelses av tvangsmulkten. Vi bemerker også at enkelte bokføringspålegg er nærmest formaliteter og beløpsgrensene for tvangsmulkt fremstår derfor som uforholdsmessige.

Regnskap Norge er uenig i at flere statsetater potensielt skal kunne ilegge tvangsmulkt for samme forhold, slik det legges opp til når både Tolletaten og Skatteetaten gis egne hjemler.

Regnskap Norge støtter ikke at tvangsmulkt skal kunne ilegges uten forhåndsvarsling etter forvaltningsloven.

Regnskap Norge støtter ikke at tvangsmulkt skal kunne ilegges uten melding i rekommandert brev.

Regnskap Norge støtter ikke at tvangsmulkt skal kunne ilegges når oppfyllelse er umulig. I forslaget knyttes ileggelsen til hvem som er årsak til at oppfyllelse er umulig – dette blir etter vårt syn forfeilet. Hvis oppfyllelse er umulig så vil tvangsmulkt etter vårt syn være et uegnet virkemiddel – man kan ikke tvinge noen til å oppfylle noe som er umulig å oppfylle. Hvis f.eks dokumenter er ødelagt må man eventuelt straffe vedkommende for selve destruksjonen, eller for ikke å ha overholdt oppbevaringsplikt.

Vi mener derfor at ordene "på grunn av forhold som ikke skyldes den ansvarlige" bør fjernes fra lovforslagets § 16-16 femte ledd. Dersom man åpner for å ilegge tvangsmulkt når oppfyllelse er umulig vil man utydeliggjøre grensen mellom oppfyllellespress og straffesanksjon. Når oppfyllelse er umulig vil en økonomisk sanksjonering typisk ha preg av straff.

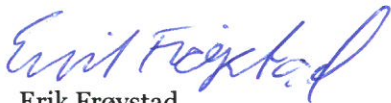
Overtredelsesgebyr

Regnskap Norge støtter ikke at overtredelsesgebyr skal kunne ilegges uten krav om subjektiv skyld hos den som ilegges sanksjonen. Overtredelsesgebyr treffer klart den tradisjonelle definisjonen på en straffesanksjon – et onde som påføres for at det skal oppleves som et onde. Både alminnelige prinsipper om ileggelse av straff og EMK stiller krav om skyld for ileggelse av straffesanksjon.

Det fremstår av høringsnotatets side 36-48 som om det skal ilegges overtredelsesgebyr for en svært lang rekke typetilfeller som i en noen grad utgjør formaliteter, blant annet forhold som egenrettes, eller hvor staten ikke lider tap. Regnskap Norge støtter ikke forslaget om innføring

av overtredelsesgebyr for bagatellmessige overtredelser som egenrettes eller ikke medfører tap for staten. Vi er av den oppfatning at sanksjonering av slike hendelige/bagatellmessige forhold hvor staten ikke lider tap kan lede til motsetninger mellom næringslivet og Tolletaten, snarere enn å lede til økt etterlevelse. Etter vår vurdering er det ikke i denne kategorien overtredelser man finner de subjektene som Tolletaten burde fokusere sine ressurser på. Vi kan heller ikke se forhold ved overføring av oppgaver fra Tolletaten til Skatteetaten som skulle begrunne slike regler.

Med vennlig hilsen

Erik Frøystad

Advokat